

# HERTOGPOST augustus 2007

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging

19<sup>e</sup> jaargang nummer 7

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de bijeenkomst op donderdag 23 augustus a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115 te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20:00 uur.

Na de zomervakantie beginnen we, als gebruikelijk, met een Wilde Veiling. Hopelijk heeft u nog eens onder uw bed, op zolder en in de kelder gezocht naar wat u voor een zacht prijsje kwijt wilt aan postzegels en aanverwante artikelen. Attentie: op pag. 6 staan enkele belangrijke mededelingen t. a. v. de Wilde Veiling!

## Agenda bijeenkomst 23 augustus 2007

1. Opening, verslag 28 juni j.l., ingekomen stukken en mededelingen

2. **Wilde Veiling**

3. Rondvraag 4. Sluiting

## In deze Hertogpost o.m.:

- ❖ Stoomvaart Maatschappij Zeeland
- ❖ Slotaflevering over het Panamakanaal
- ❖ Bestelformulier NVPH-catalogus (pag. 21)
- ❖ Uw ledenpas (zie ook pag. 5)



Redacteur Hertogpost H. van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38

Website: [www.hertogpost.nl](http://www.hertogpost.nl) E-mail: [info@hertogpost.nl](mailto:info@hertogpost.nl)

Secretariaat: tel. 073 - 642 30 64 E-mail: [secretaris-hfv@kpnplanet.nl](mailto:secretaris-hfv@kpnplanet.nl)

Bibliothecharis: tel. 073 – 657 02 29 E-mail: [peepkagie@tiscali.nl](mailto:peepkagie@tiscali.nl)

's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging opgericht 8 oktober 1930  
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509

## VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN 28 JUNI 2007

Om acht uur PM opent de voorzitter Peter Teurlings deze twee uur durende bijeenkomst. Hij heet de ruim 60 leden, bestuursleden van harte welkom. Een speciaal welkom aan een drietal jeugdleden die nog meer willen dan hun zaterdagse bijeenkomsten op de postzegelinstituiven. Speciaal welkom ook aan Kees Dekker uit Capelle aan de IJssel die vanavond de lezing verzorgt.

De voorzitter vertelt later op de avond, dat Henk Jansen al 3½ week na zijn hartoperatie weer achter de bestuurstafel wilde zitten en daar dan ook zit en in de zaal rondloopt. Heel hartelijk welkom en een voorspoedig verder herstel!

Afwezig met bericht van verhindering zijn de heren G. G. J. Kerste, J. J. D. Kagie, A. P. van Leeuwen, R. Peeperkorn en G. M. C. Pipers.

Het verslag van de vorige algemene ledenvergadering wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter meldt dat Hans Schevelier belangstellende leden vanavond voor de laatste maal de doos met het betere materiaal Nederland kan laten zien. Na vanavond gaat de doos terug naar de inzender. De doos Duitsland is vanavond ook bij Hans in te zien.

De voorzitter meldt dat er voor € 11,11 vanaf 3, 4 juli bij het Oeteldonks Gemintemuzeum voor de bezoekers een uniek vel van 10 postzegels van 4 maal 11 eurocent te koop is. Hier krijgt men dan ook een gratis toegangsbewijs voor. Alles in het kader van de wisselexpositie 'Carnaval in de Filatelie'. Het vel van 10 met toegangsbewijs is voor € 15,00 euro ook via bankrekening 68.15.80.518 t.g.v. Oeteldonks Gemintemuzeum te 's-Hertogenbosch te bestellen. In het museum zal voor € 17,50 ook een speciale envelop met stempel en toegangsbewijs te koop zijn.

De overdracht van het penningmeesterschap van Jos Bartels naar Hans van Hulsel is gereed. De nieuwe penningmeester belooft dat hij de leden die geld van de vereniging tegoed hebben vóór eind juli zal uitbetalen.

Omdat de elektronica voor de veiling nog niet is geïnstalleerd, start nu de lezing 'Het 4<sup>de</sup> Internationale Pooljaar 2007 – 2008'. In een uiterst boeiend verhaal schetst de heer Kees Dekker, voormalig medewerker van het KNMI, hoe hij de geschiedenis van de 1<sup>ste</sup> internationale poolexpeditie van 1882/1883 recent uit een schoenendoos van het KNMI mocht ontwarren. In deze -ook postale- ontdekkingstocht verhaalt hij over fondswervingen, ontberingen, een zinkend schip en een wazige hond. Unieke foto's van schip en mens in de bittere koude van de 19<sup>de</sup> eeuw zijn op de muur te zien. Het is een spannend verhaal over Dicksonhaven en de Karazee. Over noordpool- en zuidpoolstreken, over prof. Buys Ballot als grote animator van de 1<sup>ste</sup> expeditie en de rol van Kees Dekker na het rubriceren van al het materiaal uit de schoenendoos. Over kruierend ijs en de zinkende expeditieboot Varna. Over de Nederlandse reddingsoperatie en het postale verkeer tussen Utrecht en Epe, op zoek naar prof. Buys Ballot.

Kort wordt ook iets verteld over het 2<sup>de</sup> uit 1932/33, het 3<sup>de</sup> uit 1957/58 en het 4<sup>de</sup> Internationale Pooljaar uit 2007/08. Het 4<sup>de</sup> Internationale Pooljaar is in verband met de klimaatverandering met alle gevolgen voor plant, dier en mens van groot belang.

Muisstil heeft vrijwel iedereen van deze lezing genoten. Dat blijkt ook uit de vragen, de opmerkingen en het aan Kees Dekker beschikbaar willen stellen van postaal poolmateriaal van leden als zuster Lucia en de heren Offringa, Van Helvoirt en De Bruijn. We hebben zelfs een lid dat op Nova Zembla is geweest!

De heer Kees Dekker eindigt met te vertellen dat er een boek en een TV-documentaire over dit onderwerp zullen verschijnen. Het boek wellicht al in 2008.

Onder luid applaus krijgt de heer Kees Dekker ons jubileumboek uit 2005 aangeboden.

Om 21.10 uur volgt in veertig minuten het veilen van 163 kavels. Twee kavels zijn zoek, een daarvan duikt tijdens de veiling weer op. Onder andere Nederland, de DDR en België verkopen matig. Europa en de Wereld zijn vanavond toppers.

Het gratis kavel wordt getrokken. Als iedereen die aan de verloting mee wil doen het presentieboek heeft getekend is ene Jos bij de verloting voor de tweede achtereenvolgende maand een van de gelukkigen.

Niemand maakt van de rondvraag gebruik.

De voorzitter wenst een ieder een goede vakantie. Om uit te rusten, op zolder op zoek te gaan naar materiaal voor de wilde veiling van augustus. En hij sluit de bijeenkomst.

## MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende ledenbijeenkomst** staat gepland voor donderdag 27 september vanaf 20.00 uur in De Helftheuvel. De zaal is om 19.00 uur open.

De **eerstvolgende Postzegelinstuif/ ruilbeurs** staat gepland voor zaterdag 8 september, van 10-13 uur in De Helftheuvel. Te zien zijn de kavels voor de verkoping van de maand september. De niet-verkochte kavels van de verkoping van juni j. l. zijn in te zien en voor de inzetprijs plus 5% te koop.

Bovendien vindt dan een speciale, **éénmalige opruiming** plaats van retourkavels uit nalatenschappen met een korting van 25% op de inzetprijs!

Onze bibliothecaris, dhr. Hans Peeperkorn, wil het nieuwe seizoen graag met een schone lei beginnen. Vandaar een verzoek om **in augustus alle uitgeleende catalogi in te leveren** ter wille van een opgeschoonde 'voorraadadministratie'.

De expositie 'Carnaval in de Filatelie' duurt nog t/m 31 augustus a.s. Het Oeteldonks Gemintemuzejum, Zusters van Orthenpoort 20-27, is dagelijks geopend van 13:11 tot 17:11 uur, behalve op maandag.



In Breda vindt op zaterdag 1 september a. s. een **Contactdag** plaats van de **Nederlandse Vereniging voor Thematische Filatelie** (NVTF). Iedereen is welkom van 10 tot 16 uur in Partycentrum 'De Posthoorn', Haagweg 448.

De toegang is gratis en alle bezoekers krijgen een gratis consumptie. U kunt daar nader kennismaken met de thematische filatelie en antwoord krijgen op uw thematisch-filatelistische vragen. Tevens zijn handelaren aanwezig die zijn gespecialiseerd in het wegwerken van thematische manco's.

De Nederlandse Vereeniging van Posthandelaren (NVPH) kent u allemaal, al is het maar vanwege de jaarlijkse uitgave van de Catalogus van de Postzegels van Nederland en overzeese rijkssdelen. In 2008 viert de vereeniging, waarbij ruim 100 leden zijn aangesloten, haar 80-jarig bestaan. Dat zal plaatsvinden in 's-Hertogenbosch en



vanzelfsprekend zullen wij, d. w. z. de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging, daarbij worden betrokken. Noteer daarom alvast in uw agenda: **11 t/m 13 april 2008 de filatelistische manifestatie 'StampPassion' in de Brabanthallen.**



Postzegelvereniging 'De Helm' organiseert op zaterdag 15 september (11-17 uur) en zondag 16 september (10-16 uur) de postzegel-tentoonstelling **PRO-PHIL 2007**. Het is een tentoonstelling in categorie 3 met alle dwarsverbindingen die daarbij horen.

De happening wordt gehouden in 't Speelhuis, Speelhuisplein 2 te Helmond. Alleen al het gebouw, een theater met een bijzondere architectuur, allerlei hoekjes en gaatjes en verrassende doorkijkjes is het bezoek meer dan waard.

#### **Adres secretariaat:**

dhr. Marten Tilstra, Braspenninglaan 12, 5237 NK 's-Hertogenbosch  
telefoon: 073- 642 30 64; e-mailadres: [secretaris-hfv@kpnplanet.nl](mailto:secretaris-hfv@kpnplanet.nl)

## DE LEDENPAS IS ER!

Zoals u eerder heeft kunnen lezen in Hertogpost en in het maandblad Filatelie heeft het bestuur van de NBFV (Nederlandse Bond van Filatelisten-Verenigingen) een ledenpas ingevoerd voor de leden van de verenigingen die bij de Bond zijn aangesloten. De actieve, betalende leden van de 's-Hertogenbossche Filatelisten Vereniging hebben de pas aangetroffen op pagina 1 van dit blad. De pas is op naam gesteld en voorzien van het lidnummer.

### **Waarvoor dient de pas en hoe werkt het?**

De pas is persoonlijk en geldig t/m 2009. Bij beëindiging van het lidmaatschap van de vereniging wordt het lid verzocht zijn/haar pas in te leveren bij het secretariaat van de vereniging. De secretaris zal de pas dan vernietigen.

Bij verlies zal niet een duplicaat kunnen worden verstrekt.

### **De ledenpas biedt de volgende voordelen:**

a. Individuele leden met een abonnement bij *Michel Online Katalog*, dat normaal € 4,90 per maand kost, krijgen een korting van € 1,90 en betalen voortaan dus slechts € 3,00 per maand.

Leden kunnen zich bij Michel aanmelden voor een abonnement via de website [www.michel.de](http://www.michel.de). Uw lidmaatschap wordt vervolgens gecontroleerd en voor akkoord bevestigd aan Michel.

b. Een korting van 50% op de toegang tot het Museum voor Communicatie (voorheen het Postmuseum) in Den Haag in de periode 1 september 2007 tot 31 december 2008.

c. Een korting van 15% op het boek 'Spaar de bomen' bij alle postkantoren in Nederland. De kortingsaanbieding geldt tot 31 december 2007, zolang de voorraad strekt.

d. Kortingen op bestellingen bij de firma Present Company, leverancier van allerlei relatiegeschenken.

e. Een gereduceerde entreprijs (€ 2,- i.p.v. € 3,60) voor de tentoonstelling over Bossche prentbriefkaarten 'van een andere kant bekeken', die vanaf oktober a. s. is te zien in het Bossche Prentenmuseum.

De NBFV en het bestuur van uw vereniging zijn nog in gesprek met diverse instellingen e. d. over andere kortingen. Zo zal naar verwachting de pas ook korting geven op de toegangsprijzen bij evenementen van de Gezamenlijke Stuurgroep Evenementen (GSE), zoals de Postex in Apeldoorn.

**Bij de presentatie van de pas liet de Bond verheugd weten, dat de leden van de verenigingen nu ook op deze manier waar krijgen voor hun geld. De contributie voor de Bond, die uw vereniging jaarlijks afdraagt, is zelfs bij een bescheiden gebruik van de pas al snel 'terugverdiend'.**

Ieder lid van de vereniging kan kavels aanbieden voor de Wilde Veiling.

- De aanbieder koopt per kavel ad 15 cent twee identieke nummerstickers; in het geval van insteekalbums ad 25 cent.
- De aanbieder dient zelf bij te houden welke van zijn of haar kavels zijn verkocht.
- Het aantal kavels is (in principe) onbeperkt.
- De inzet van de kavels is 50 cent. Per bod is de verhoging eveneens 50 cent.
- De inzet van insteekalbums is € 1,-; de verhoging per bod bedraagt hier € 1,-.
- Er wordt geen provisie berekend.
- De aanbieder houdt zijn kavels bij zich totdat hij aanwijzing krijgt waar hij zijn kavels ter inzage kan inleveren.
- De veiling gaat in blokken van 100 kavels.
- Gedurende de pauzes tussen de blokken kunnen de kavels van het nieuwe blok worden bezichtigd.
- Nadat alle blokken zijn geveild,
  - rekenen kopers de gekochte kavels af en halen deze op
  - halen aanbieders de niet verkochte kavels weer op tegen inlevering van de betreffende nummersticker
  - wordt afgerekend met de aanbieders.
- Kavels kunnen alleen worden ingeleverd tijdens de avond-bijeenkomst zelf.

***Naar aanleiding van ervaringen bij eerdere gelegenheden wordt geprobeerd de organisatie van de Wilde Veiling nog wat soepeler te laten verlopen d. m. v. twee aanvullende maatregelen:***

- 1. De 100 kavels van ieder blok zullen worden uitgelegd op 10 losse tafels, zodat er meer plaatsruimte is om de kavels rustig te kunnen bekijken.***
- 2. Dringend verzoek aan de verkopers de kavels in te leveren vóór 19.30 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen.***

**LET OP:**

**DE VERKOOP VAN NUMMERSTICKERS ZAL DAAROM  
DAN OOK STOPPEN OM 19.30 UUR.**

## ZOT

COLUMN  
door  
A. van der Vliet

Postzegelverzamelaars zijn een beetje zot, zegt men, en Oeteldonkers zijn dat per definitie. Zo bezien ben ik dus dubbel belast, want ik verenig beide in mij. Dat is dus ook waarschijnlijk de reden dat ik op de regenachtige middag van 5 juli besloot om de expositie 'Carnaval in de filatelie' te bezichtigen in het Oeteldonks Gemintemuzejum. Belangstelling genoeg, voor mij dan wel te verstaan, want ik werd als enige bezoeker die middag enthousiast ontvangen door een drietal vriendelijke dames achter de balie en een tweetal suppoosten, van wie er één mij begeleidde bij mijn rondgang langs de diverse ingelijste kaders. Hij wist alles van carnaval en niets van filatelie. Voor ons beiden dus leerzaam en af en toe zeer amusant.

De expositie zelf bestond uit een tamelijk chaotische en in willekeurige volgorde uitgestalde verzameling postzegels, eerste dag-enveloppen, stempels en paraferalia, die met het thema carnaval te maken hadden. Veel nooit gelopen materiaal van ministaatjes en uit filatelistisch oogpunt dus weinig interessant. Af en toe was het verband met het onderwerp ver te zoeken zoals de uitgebreide aandacht voor de Erasmuszegel (NVPH nr. 931) als schrijver van de 'Lof der zotheid'. Je moet er maar opkomen! Ook het interview van Hermse met de verzamelaar in kwestie in het februarinummer 2006 van Filatelie was prominent, ingelijst achter glas, aanwezig.

Desondanks was het voor mij een aangename en welbestede middag en overheerste de verbazing over de tomeloze inzet van de eigenaar van de collectie, die er blijkbaar al zijn ziel en zaligheid in had gelegd. En dat alles voor de carnavaleske prijs van € 11,11, inclusief het door TNT-post gratis, bij wijze van sponsoring, aan het muzejum ter beschikking gestelde 'bijzondere' velletje van 10 frankeergeldige zegels van € 0,44. Aangezien de normale toegangsprijs voor het muzejum 3 euro bedraagt, heb ik voor het betreffende velletje dus € 3,71 teveel betaald. Mijn zotheid neemt blijkbaar onrustbarende vormen aan. Toch maar eens naar de dokter!



## NIEUW HANDSTEMPEL STELT TELEUR

In het aprilnummer van Hertogpost heb ik verteld over mijn 'stempeljacht in 's-Hertogenbosch' n. a. v. de ingebruikname van nieuwe handstempels door TNT Post. U herinnert zich misschien, dat tijdens mijn ronde langs de TNT-vestigingen in de gemeente 's-Hertogenbosch de supermarkt aan de Brink in



Empel het nog moest doen met het oude metalen handstempel. Op 7 juli (dat leek me een aardige datum: 7-7-07) ging ik het nog eens proberen. Het nieuwe stempel was intussen gearriveerd, zoals u kunt zien. Een beetje zuinigjes stelde ik vast dat het niet mooi rond was en dat de informatie een beetje schots en scheef over het stempel was verspreid. Maar een kniesoor die daarover struikelt!

Omdat ik er toch dichtbij was, ging ik ook nog even langs bij het businesspoint in Rosmalen. Ik kreeg er de gevraagde stempelafdruk. Mooier dan u hieronder ziet kon de vriendelijke juffrouw die me hielp het echter niet maken. Het stempel bleek nu dus eigenlijk al volkomen onbruikbaar en daarom kreeg ik ernaast ook nog maar een afdruk van het oude metalen handstempel. Daar mankeert nog niets aan. Maar toch liet de afdruk te wensen over, omdat de inkt van het nog maar zelden gebruikte stempelkussen was ingedroogd.



De volgende week bezocht ik op 12 juli de postzegel-tentoonstelling in het Oeteldonks Gemintemuzeum en toog met mijn daar verworven envelop met 'persoonlijke postzegel' naar het postkantoor in de Kerkstraat. Want natuurlijk wilde ik er graag een mooi handstempel op.

De loketbeambte adviseerde me echter om in het najaar nog maar eens terug te komen. Het stempel functioneerde namelijk niet meer naar behoren: de datum van 12 juli was niet meer te produceren en over enige tijd zullen de stempels weer worden vervangen, vertelde de beste man. Ik vroeg het stempel toch maar te plaatsen. Inderdaad kwam het tweede cijfer van de datum niet door, het bleef bij 1 jul. En 'daar moest ik het mee doen', zoals de Rijdende Rechter op sombere toon aan zijn uitspraken pleegt toe te voegen.

Nee, het zit TNT Post helaas niet erg mee....

H. v. W.



-0-0-0-



## WIE DE JEUGD HEEFT...

Zaterdag 14 april was de 'Opa en Oma dag' van onze vereniging en dit heeft geresulteerd in vijf enthousiaste verzamelaars en aspirant leden van 7 tot 11 jaar. Als we denken aan de toekomst van de vereniging dan moet er nog heel wat jeugd bij komen.

Hierbij is de hulp van alle leden onontbeerlijk: hebt U in Uw familie, vrienden- en kennissen- kring jongeren van 7 tot 16 jaar (ouder mag ook!), probeer Uw enthousiasme voor de filatelie over te brengen en attendeer ze op onze vereniging.

Elke tweede zaterdag van 10 tot 13 uur kunnen ze vrijblijvend komen kijken op de postzegelinstituif.

Ook zoeken we nog twee of drie vrijwilligers om op deze zaterdagen nieuwe leden op te vangen en om mee te denken over het bekend en interessant maken van het postzegelen. Daarnaast zijn ook welkom: oude catalogi, overvloedige postzegels, oude Filateliebladen etc.

Zonder nieuwe leden zien we steeds elkaars dubbelen terug op de veilingen en in de rondzendingen!

Hans van Nunen, Coördinator Jeugdafdeling.  
e-mail: vannunen7@hetnet.nl; tel: 06-51308251.

# STOOMVAART MAATSCHAPPIJ ZEELAND

door Lex Geijs

Een belangrijke schakel in het internationale postvervoer was de Stoomvaart Maatschappij Zeeland (afb. 1)



*afb. 1: etiket van de  
S. M. Zeeland*

Door het gereedkomen van de spoorlijn Roosendaal–Vlissingen in 1872 en van het kanaal door Walcheren met havenwerken en sluizen in 1873 ontstond de mogelijkheid van een veerverbinding tussen Vlissingen en Engeland.

Dankzij koninklijke steun van Prins Hendrik ‘de Zeevaarder’, broer van Koning Willem III, en belangstelling van de spoorwegmaatschappijen aan beide zijden van de Noordzee werd op 22 juni 1875 in Amsterdam de oprichtingsakte van de S. M. Z. getekend.

Bijna driekwart van de aandelen waren in handen van Prins Hendrik en de Koninklijke Stoomboot Maatschappij uit Amsterdam; de rest van de aandelen kwam in handen van particulieren. De K. N. S. M. kreeg de directie over de nieuwe maatschappij en Prins Hendrik werd ere-voorzitter.

Op 25 juli 1875 vond de eerste afvaart plaats naar Sheerness in Engeland. De gebruikte veerboten waren stoomschepen met z. g. n. ‘paddlewheels’, ofwel schoepenraderen aan beide zijden van het schip (afb. 2)).



*Afb. 2*



Afb. 3

‘Stoomvaart Maatschappij Zeeland, Koninklijke Nederlandsche Postvaart N. V.’ (afb. 3).

Op 3 oktober 1876 werd met de Nederlandse staat een eerste contract afgesloten voor postvervoer en in 1877 werd het predikaat ‘Koninklijk’ verkregen, waarna de officiële naam van de maatschappij werd:

Na het ingaan van het postcontract in 1876 werd de nieuwe aanloophaven in Engeland Queenborough. Daarvandaan droeg de London Chatham and Dover Railway zorg voor verder vervoer van de post in Engeland.

Aan boord van de veerboten bevonden zich postkamers waar de aangeleverde post werd gesorteerd en waar passagiers ook post ‘per conducteur’ konden posten. In deze ‘vervoerbare postkantoren’ werden voor de aldaar geposte stukken speciale stempels gebruikt. In tegenstelling tot de stempels op trein- en tramroutes werd geen systeem gebruikt van één route-aanduiding met ‘n cijfer voor de heenreis en ‘n letter voor de terugreis. Er werden meteen twee verschillende kleinrond-stempels gebruikt met aparte teksten voor de heen- en de terugreis. Op de plaats waar bij trein en tram het cijfer of de letter stond werd hier een kruis geplaatst (afb. 4 en 5).



Afb. 4 en 5: kleinrond Queensborough-Vlissingen en Vlissingen-Queenborough

In 1906 werden de kleinrond-stempels vervangen door grootrond-stempels waarbij het zelfde systeem gehandhaafd bleef. Het laatste stempel dat op deze route werd gebruikt was een slechts zeer kort gebruikt typenraderstempel.

Vanaf 1911 werd zowel Queenborough (dagdienst) als Folkestone (nachtdienst) aangedaan. Vanaf 1919 alleen Folkestone, voor zowel de dag- als de nachtdienst. In die tijd waren inmiddels de ‘blokstempels’ in gebruik genomen en komt de route Vlissingen-Folkestone als blokstempel voor.

Vanaf 1927 werd de Engelse aanloophaven weer veranderd, ditmaal naar Harwich. Ook van deze route zijn blokstempels in gebruik geweest (afb. 6+7).



*Afb. 6 en 7: blokstempels Vlissingen-Harwich en Harwich-Vlissingen*

Na de tweede wereldoorlog was hervatting van de diensten uit Vlissingen onmogelijk geworden wegens de grote vernielingen van de stad, havens en spoorwegverbindingen. De S. M. Z. had zijn kantoor in Vlissingen moeten verlaten wegens het oorlogsgeweld en huurde per 1 april 1946 kantooruimte in Rotterdam.

Het eerste schip dat na de oorlog gereed kwam werd verhuurd aan de Engelse spoorweg Mij. 'London & North Eastern Railway', die hiermee op 29 juli 1946 een dienst op Hoek van Holland startte. Ondanks bedenkingen van de regering besloot de directie van de S. M. Z. begin 1947 definitief om niet meer terug te keren naar Vlissingen, maar de diensten van uit Hoek van Holland voort te zetten (afb. 8). Ook op deze route zijn weer blokstempels in gebruik geweest.



*Afb. 8: Hoek van Holland-Harwich*

Eind 19<sup>e</sup> eeuw werd de verbinding Vlissingen–Engeland beroemd en alom geprezen vanwege zijn snelheid en betrouwbaarheid.

De veerdienst werd dan ook in korte tijd DE belangrijke schakel in het postverkeer van heel Europa naar Engeland en Amerika. Om de paar jaar werden dan ook de nieuwste schepen in dienst genomen (afb. 9).

Naast de (weinig) poststukken die 'per conducteur' zijn verzonden werden dagelijks grote hoeveelheden postzakken (zgn. gesloten depêches) verzonden.



*Afb. 9: Dagboot van de Stoomvaart Maatschappij Zeeland*

Om deze hoeveelheden post snel te kunnen verwerken werd niet alleen in de postkamers aan boord van de veerdiensten gewerkt, maar ook in de 'vervoerbare postkantoren' in de trein op de route Vlissingen-Amsterdam. Post die deze conducteuren behandelden werd in de trein voorzien van een speciaal stempel 'Amsterdam-E'; dus zonder aanduiding van heen- of terugreis. Dit om de werkdruk van het wisselen van de karakters in het stempel te voorkomen (afb. 10).



*Afb. 10: Amsterdam - E*

In juni 1989 nam de Zweedse Stena Lines alle aandelen van de S. M. Z. over en op 1 september van dat jaar werd de aloude naam gewijzigd in Stena Line B. V.

## PLAATFOUTEN en wat dies meer zij

Alle goede dingen in drieën. Ging het in het mei-nummer van Hertogpost over de vervalste eerste dag-envelop van de mijnwerker uit 1952 en in juni over het foute ontwerp van de zegel, nu sluiten we af met wat er verder nog min of meer is misgegaan met deze zegel. Er zijn namelijk twee plaatfouten bekend en daarvan kon dhr. Henk Jansen de voorbeelden laten zien.

De één staat in het overzicht van J. van Wilgenburg in de NVPH-catalogus:



*Plaatfout 582 P: een witte vlek iets boven de punt van de boor.*



De

ander staat in de Mast plaatfouten-catalogus:

*Plaatfout 582 PM 1: een los streepje op de linkerschouder.*

H. v. W.

### NIEUWE EMISSIES TNT POST

#### 3 SEPTEMBER:

- **Weken van de kaart:** velletje met 3 postzegels van € 0,44

#### 11 SEPTEMBER:

- **200 jaar predikaat 'Koninklijk':** postzegel met een frankeerwaarde van € 6,45

#### 21 SEPTEMBER:

- **Herfstbomen:** velletje met 10 postzegels van € 0,44

### HET PANAMAKANAAL (4: slot)



door Henk van de Laak

#### **Panama wordt eigenaar van het Panamakanaal**

Het Panamakanaal heeft ook tot veel politieke spanningen geleid. De Panamese dictator Omar Torrijos slaagde er in, door het behendig manipuleren van internationale druk op de VS, om dat land te dwingen in te stemmen met een tijdschema voor de uiteindelijke en volledige overdracht van het kanaal aan Panama.

Op 7 september 1977 (afb. 27) ondertekende hij samen met president Jimmy Carter de Panama Canal Treaty (ook wel Torrijos-Carter Treaty genaamd). Daarin werd bepaald dat op 31 december 1999 om 00.00 uur het kanaal overging in Panamese handen, waardoor het Panamakanaal 85 jaar in het bezit is geweest van de Amerikanen (afb. 28).



*Afb. 28 Overdracht van het Panamakanaal na 85*

**De verbeteringswerken aan het**

### **Panamakanaal**

Het overdrachtproces ging in 1977 van start. De Panamese regering lanceerde een plan voor modernisering en verbetering van het kanaal, voor een totaal investeringsbedrag van 895 miljoen USD (1997-2005).

Het programma omvatte o. m. de versnelde verbreding van de Gaillard-doorgang (tegen 2002-2003), de aankoop van elf sleepboten en 28 locomotoren voor de sluisen, de modernisering van het controlesysteem van het maritieme verkeer, de modernisering van de rails en van het controlesysteem van de



sluizen. Al die verbeteringen moesten bijdragen tot een toename van de capaciteit van het kanaal en het verkorten van de doorvaarttijd.

Van het Panamakanaal kunnen nu nog enkel schepen gebruik maken die voldoen aan de Panamax-maten: lengte 965 ft. (294,1 m.), breedte 106 ft. (32,3 m.) en diepgang 39,5 ft. (12,0 m.), wat overeenkomt met ca 65.000 ton.

*Afb. 29 Panamax-schip past net in sluis*



*Afb. 30 Epreuve d'artiste van een nostalgisch stoomschip in het Panamakanaal*

Het verkeer is intens. In 1998 hebben bijvoorbeeld 12.924 schepen gebruik gemaakt van het kanaal; ze transporteerden 192.091 miljoen ton, en zorgden voor 543 miljoen USD aan tolgeld.



Eén van de troeven van het kanaal is de vrije zone van Colon (afb. 31), de op één na belangrijkste ter wereld (na die van Hongkong). Kortom, de investeringen in deze dynamische regio zouden borg moeten staan voor een aantal kansen op commercieel vlak.

*Afb. 31 Vrije zone van Colon*

*Afb. 32 Containerschip XIN PU DONG, 5668 TEU (Twenty feet Equivalent Unit: het equivalent aantal standaard containers van ongeveer 6,10 meter dat het schip kan vervoeren).*

Naar huidige maatstaven is de Panamax-klasse een middelgroot schip. Veel containerschepen (afb. 32), tankers en bulkcarriers zijn te groot om door het Panamakanaal te kunnen varen. Op 24 april 2006 werd een masterplan gepresenteerd voor uitbreidingsplannen van het kanaal met o. a. een 3<sup>e</sup> set



sluizen. Hierdoor wordt geanticipeerd op de toekomst en deze zal tot meer inkomsten leiden. Het op 22 oktober 2006 gehouden referendum over de uitbreidingsplannen van het Panamakanaal, heeft een steun opgeleverd van 78%. In 2006 zorgden containerschepen voor 45,5% van de inkomsten.

Nu het voorstel van de Panamese Kanaalautoriteit ACP voor een derde set sluizen is goedgekeurd, zal de uitvoering van de vier fases van het project in 2007 beginnen. De eerste fase zal bestaan uit de aanbesteding van de definitieve ontwerpen voor de sluizen, voorbereidende werken en afgraving en uitdieping van de Pacifische kant van het Kanaal. In 2008 zal de constructie van de sluizen van start gaan. Deze moet eind 2014 zijn voltooid.

De Panamese Kanaalautoriteiten (ACP) hebben van 8 tot en met 10 maart 2007 een conferentie georganiseerd over de uitbreiding van het

Panamakanaal. Bedrijven kunnen bij deze bijeenkomsten informatie inwinnen over aanbestedingsprocedures, technische specificaties en betrokken aannemers. Nederland is zowel bij de conferentie als bij een gerelateerde beurs aanwezig geweest. Voor de Nederlandse markt, zowel voor ingenieur-bureaus als aannemers, zijn er kansen om werk uit te voeren aan dit gigantische project.

De huidige breedte van het kanaal is 33 meter en na de werken zal de maximale breedte 54 meter worden. Dit zal betekenen dat alle huidige cruiseschepen door het Panamakanaal kunnen varen. De term Post Panamax wordt dan vanaf 2014 alleen van toepassing op schepen die breder zijn dan 53,2 meter. Als de aanleg in 2014 gereed is, is dit precies 100 jaar nadat het voor de eerste keer is geopend door de Amerikanen.

*Afb. 33 een cruiseschip in het huidige kanaal*

Wanneer u als lezer van dit artikel meer informatie wenst, raad ik u aan te surfen naar [www.pancanal.com](http://www.pancanal.com).



# POSTSTUK VAN DE MAAND

Deutsches Reich, drukwerk naar het buitenland



Bietigheim, mei 1912. Drukwerk met inhoud verstuurd naar Jakobstadt in Finland. Tarief: tot 6.5.1920 5 pfennig tot 50 gram.

Saillant detail: 'Germania'-frankering op 'Germania'-drukwerk.

D. v. d. L.

## TANTE POSGESCHIEDENIS.....TOTNOGTOE ??

Als 'beoefenaar' van de thematische (post)geschiedenis-filatellie van de Bommelerwaard, had ik mij voorgenomen om de nog bestaande TPG-vestigingen van een aantal dorpen te bezoeken, met de bedoeling om daar een handstempel te verwerven.

Maar helaas: ik was te laat, want inmiddels was TPG overgenomen door TNT. Deze metamorfose was vooral waar te nemen aan de nu in oranje gestoken kleding van de bestellers en aan de in oranje overgeschilderde brievenbussen en autootjes. De bestellers zijn nu vooral wat bijklussende huisvrouwen en jongelui. Niet tenagesproken de oudere professionele bestellers, die wel met vervroegd pensioen zullen worden wegbezuinigd, want deze zijn te duur. Voortaan zullen de bestellers stukloon ontvangen, als de voortekenen niet bedriegen.

Ik dwaal af, het gaat om enkele ervaringen in het 'postkantoor' van de locatie Brakel. Gevestigd in een supermarkt, helemaal aan de buitenkant van het dorp. In een hoek van deze winkel een aantal vitrines waarin rookwaren, telefoonkaarten, tandenborstels, zelfzorgmiddelen etc. Netjes bovenaan de kasten de betreffende aanduidingen, waartussen ook 'TPG' was te bewonderen. 'Hé', dacht ik, 'dat is toch verouderd?'. Na enig wachten kwam er een jongedame aan de balie om mij te dienen.

Ik toonde een gefrankeerde enveloppe, met het verzoek om deze te voorzien van een duidelijk leesbaar stempel. 'Maar dat kan hier niet', zei de lieveling, 'dat wordt in Zaltbommel gedaan'. Na enig aandringen van mij bleek dat ze toch een stempel had, liep weg met de envelop en gaf mij de gestempelde envelop terug. Ze had een TPG-stempel gebruikt; helaas niet zo leesbaar,



maar inderdaad gedateerd 4 juni 2007. Ik maakte nog enig bezwaar tegen afstempeling naast de zegels en dat het geen duidelijke afdruk was. De eigenwijze juf beweerde dat het stempel niet leesbaar zou zijn als ze het op de zegels had afgedrukt..... Daar sta je dan met je goeie gedrag, en ze was 'm al gesmeerd.

Rob Frieke

## BESTEL DE NIEUWE NVPH-CATALOGUS

Een dezer dagen verschijnt de nieuwe Speciale Catalogus van de NVPH. Bij onze Nieuwtjesdienst kunt u deze bestellen d. m. v. onderstaand bestelformulier.

De korting op de winkelprijs bedraagt 15%. U betaalt derhalve slechts € 16,83 i. p. v. € 19,80 (excl. eventuele verzendkosten).

Het boek en de CD-Rom hebben dit jaar dezelfde prijs. De NVPH heeft de voordelen van de twee mogelijkheden op een rijtje gezet. Want hoewel de producten in grote lijnen gelijk zijn, zijn er ook belangrijke verschillen die deels samenhangen met de gebruiksmogelijkheden.

### **Voordelen van de papieren catalogus:**

U neemt de catalogus gemakkelijk mee  
De catalogus staat altijd klaar voor gebruik  
Meer tekstinformatie over klassieke zegels  
Bekende lay-out  
Staat mooi in de boekenkast

### **Voordelen CD-ROM:**

Snelle en uitgebreide zoekmogelijkheden, ook thematisch  
Verzameling automatisch overzetten naar nieuwe editie  
Telt waarde automatisch op  
Inzoomen op afbeeldingen  
Print bestands- en mancolijsten  
Sluit aan op Internet

### **BESTELFORMULIER**

Hierbij bestel ik

.... ex. van de speciale catalogus NOR in boekvorm à € 16,83 = € .....

.... ex. van de speciale catalogus NOR als CD-Rom à € 16,83 = € .....

Totaal € .....

Opsturen: ja / nee (doorhalen wat niet gewenst is)

Dit formulier inleveren bij of opsturen aan dhr. Sascha van Oostrom,  
Rietkamp 12, 5311 GX Gameren.

Tel. 0418-564080. E-mail: [aoostrom@hetnet.nl](mailto:aoostrom@hetnet.nl)

Naam: .....

Adres: .....

Tel.: .....E-mail: .....

Handtekening:

# MPO MUNTEN- EN POSTZEGEL ORGANISATIE

## VEILINGEN / TAXATIES

Munten, postzegels, bankpapier, etc.



### Recordbedrag voor f 200-biljet

Een bankbiljet van f 200 uit 1914 heeft op een veiling van de Munt en Postzegelorganisatie (MPO) in IJsselstein een recordbedrag van € 15.429 (f 34.000) gulden opgebracht. Volgens een woordvoerder van de MPO is nog nooit zoveel geld voor een dergelijk Nederlands bankbiljet betaald.

"Biljetten van f 200 zijn uiterst zeldzaam. Er zijn er slechts drie bekend", aldus de zagsman.

FOTO: ANP

- **ONAFHANKELIJK**
- **BETROUWBAAR**
- **ERVAREN**

### GROOTSTE KLANTENGROEP, DUS HOOGSTE OPBRENGST

- Bij verkoop hoogste prijs
- Bij veiling laagste commissie
- Betrouwbare en realistische taxaties worden (op afspraak) kostenloos verstrekt.



## MPO, HÉT ADRES VOOR VEILING, ADVIES EN BEMIDDELING!

TEL. 030 - 606 39 44 / [www.mpo.nl](http://www.mpo.nl)

MPO, Industrieweg 29, 3401 MA IJsselstein



# Rietdijk

A° 1919



London

## Postzegel- en Muntveiling

### *Rietdijk, een begrip in de Filatelie*

- \* Ruim 88 jaar ervaring;
- \* Een uitgebreide internationale klantenkring;
- \* Een betrouwbare indicatie voordat u een beslissing neemt;
- \* De mogelijkheid van een renteloos voorschot;
- \* Deskundige verkaveling;
- \* Presentatie in luxe veilingcatalogus;
- \* Extra publiciteit bij speciale collecties;
- \* Bezoek aan huis voor grotere objecten
- \* Gratis verzekering.



→ Ons bezoeken? Bij ons inzenden?

## U bent van harte welkom!

Bel ons voor alle gewenste informatie of voor een gratis taxatie:

0 7 0 - 3 6 4 7 9 5 7



**Adres** Noordeinde 41 (schuin L.O. paleis)  
2514 GC 's-Gravenhage

**Telefoon** 070-3647957 (postzegelveiling)  
070-3647831 (muntenveiling)

**Fax** 070-3632893

**Internet** [www.rietdijk-veilingen.nl](http://www.rietdijk-veilingen.nl)  
**E-mail** [info@rietdijk-veilingen.nl](mailto:info@rietdijk-veilingen.nl)  
**Giro** 420875 / Bank 47.35.68.705



## Cees van Hoek

Hardstrasse 13, 4714 Aedermannsdorf,  
Zwitserland

Tel: 062-3941082.

Email: [ceesvanhoek@bluewin.ch](mailto:ceesvanhoek@bluewin.ch)

Sinds 1956 lid van de 's-Hertogenbossche  
Filatelisten Vereniging



### Ik kan u aanbieden:

- Nederland                      Gebruikt tot ca.1970 en Ongebruikt vanaf ca. 1900. Postfris ook vóór 1940. Tevens FDC's, STEMPELS en BRIEVEN
  
- België/Luxemburg       Een volledige collectie met alle goede series, tot ca. 1950
  
- Skandinavië                Veel klassiek materiaal, vooral gebruikt, mooie stempels
  
- Zwitserland                Een mooie voorraad Pro Juventute en Pro Patria; ongebruikt en gebruikt
  
- Liechtenstein            Veel zegels, gebruikt en ongebruikt
  
- TsjechoSlowakije       Grote voorraad zegels, gebruikt en ongebruikt, tot ca.1970.

Ook van andere Europese landen veel interessante zegels en brieven op voorraad.

**Wanneer u een keuze maakt uit mijn voorraad, is het mij het liefst wanneer u mij daarvoor in ruil Nederlandse zegels op brieven, kaarten e.d. aanbiedt.**

Wanneer u echter bepaalde zegels wilt aankopen, kunt u mij uw mancolijst sturen.